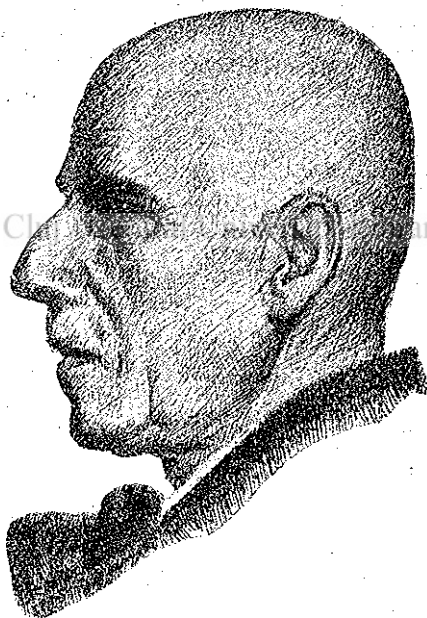

487447

FUNDAȚIA CULTURALĂ PRINCIPELE CAROL

CĂMINUL CULTURAL

*BULETIN DE INFORMAȚIE
ȘI PROPAGANDĂ CULTURALĂ*

REDACTORI

*EM. BUCUȚA, AL. BĂDĂUȚĂ, AP. D. CULEA, AL. LASCAROV-MOLDOVANU
GH. D. MUGUR, C. NEDELCU, I. GR. OPRIȘAN, ION SAVIN, V. VOICULESCU*

1928

BUCUREȘTI. — STRADA LATINĂ, 10

1
IANUARIE

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I.

din CLUJ.

№ 1039 1928
EXEMPLAR LEGAL.

„CARTEA VIEȚII“

NU PUNEȚI LUMINA SUB OBROC.
DIN „EVANGHELIE“

În editura Fundației Principele Carol, apare, de mult gândită, o colecție enciclopedică „Cartea Vieții“. E o bibliotecă pentru toți. Reproducem aici introducerea la planul de publicație.

De la o vreme se vorbește stăruitor despre o politică a culturii la noi, dar această politică nu poate fi decât aceia a cărții. Un stat democratic fără o politică a cărții este o iluzie. Democrația se întemeiază pe râvna, pe pasiunea de a ceti a multimei. Socialiștii sunt legați între ei prin cetire. Lectura aceluiași cărți îi unește mai puternic decât ne unesc pe noi legăturile de rasă și de sânge. Masivitatea blocurilor socialiste e opera cărților de doctrină politică.

Unii cred că deslegarea problemei cărții, cu mijloace excepționale, este operă de guvern. Nu. Statul dă cel mult știința de carte. Statul dă instrucția. Instrucția trebuie să fie o creațiune a Statului. Cultura care însemnează suflet românesc, creațiune spirituală specifică, diferențiere etnică, carte, mai ales carte, e numai ajutată de Stat, solicitată să se producă, ocrotită și îndrumată către destinele ei. Statul nu o poate crea. Tragerea de inimă pentru carte vine de la cultură.

Una e să citești și alta e să-ți placă și să cauți cartea.

Pentru aceasta trebuie întreprinsă o mare și stăruitoare luptă, o luptă a tuturor dascălilor și cărturarilor, mari și mici, preoți, profesori, învățători, ofițeri, doctori, îndrumători agricoli, patroni de fabrici și de ateliere... Toți câți frământă aluatul omenesc și în care cartea trebuie pusă ca un ferment de bună dospire.

Fără ei nu se pot închipui realizări practice pentru carte și pentru cultură. Nu se pot tăgădui nici silințele și sacrificiile pe cari le-au făcut editurile noastre, de la cele mai vechi și până azi, pentru producția și difuziunea cărții. Cele mai multe însă fără noroc.

Trebue să deosebim însă tipărirea de carte de răspândirea ei, de trimiterea cărții în mâinele aceluia unde ea nu mai e hârtie înnegrită ci pâine scumpă pentru suflet. De această problemă a circulației cărții nu s'a ocupat nimeni din cei cu posibilități. Și aici e buba și leacul. Librarul nostru, de la cel din calea Victoriei și până la cel din dugheana de târg și de piață, n'a fost un politician al cărții. În librăriile noastre, cartea a stat în raft ca o cenușereasă sfioasă, ca să facă loc mărunțișurilor sclipitoare, jucăriilor, galanteriei, lămpilor și vaselor, ori papetăriei de lux cu plicuri dungate de aur. Se poate spune fără exagerare că „librarul nostru a pus lumina sub obroc”. Și totuși el ar putea să fie al doilea creator al cărții, acel care să-i prindă aripi de scoarte și s'o facă să zboare în lume..

Statul, care are posibilități de constrângere, ar putea să contribuie mult și definitiv la circulația cărții prin organizarea sistematică a depozitelor de cărți la sate. Instrucția : în școli ; Cultele : în biserici ; Cooperația : în așezămintele ei economice. Un concurs al Comunicațiilor și al Poștei ar fi ordonat. Prefecturile ar întreține obligator o *ambulantă culturală* care ar fi o librărie, un depozit de medicamente, un depozit pe seminte, un aparat cinematografic, un gramofon. Trei oameni, — un medic ambulant, un învățător ambulant și un operator cinematografic ar fi în serviciul ambulantei județene.

De aceia prospectul de față se îndreaptă mai ales către oficialitățile culturale, către librari și către aceia prin mâinele cărora trebue să treacă o carte până să ajungă la cetitorul care nu știe să vină la ea.

Cărțile colecției de față nu sunt scrise pentru luptătorii cărții, dar e de ajuns să-i intereseze scopul urmărit, cultura generală a mulțimii, crearea de cititori neconținți activi, că să-i avem de partea noastră.

De aceia, se arată aici, planul acestei publicații organizate, ca gândurile destăinuite să găsească susținători în rândurile acelor care au putința să pună în mâinile publicului cartea cea bună. Sunt zeci de mii de învățători, de preoți, de ofițeri, de medici, de îndrumători agricoli. Un cetitor numai dacă ar câștiga fiecare, ar fi un spor de câteva sute de mii de oameni la numărul cel mic al cetitorilor de azi. La 17.000.000 de locuitori tirajul celui mai mare cotidian e de 150.000 de foi. La țară, școala trebuie să fie librăria zilnică a satului ; pridvorul bisericii : librăria de Duminică a cărților de sănătoasă îndrumare ; cazarma : librăria soldaților cari își pierd în suspin ceasul de recreație. Pentru însăși existența literaturii și culturii noastre, noi credem că axa cititului trebuie trecută la sate și la periferia de târg. Marii cetitori de mâine trebuie să fie muncitorii pământului, uvrierii de ateliere și aceia de lângă roțile fără odihnă ale mașinelor. Publicul orașelor e cosmopolit. El e al cărții și cugetării străine. Satul singur va contribui la ridicarea și păstrarea tipului etic și estetic național. Publicul nostru pentru literatură trebuie creat din marea mulțime, din milioanele primitoare de speranțe și iluzii generoase. Numai grație lor vor înflori talentele cari tânjesc în înstreinarea și surzenia orașelor.

„Cartea Vieții” gândită și îngrijită de noi, e plănuită ca o enciclopedie a mulțimii. Ea vrea să întovărășească pe cetitorul de carte în tot drumul și la toate nevoile vieții. Ne silim ca micile cărți ale colecției să fie adevărate creații scrise de tot ce condeii românesc are mai iscusit și mai creator. În chipul acesta colecția noastră va fi interesantă nu numai pentru cetitori dar și pentru cărturarii cari se interesează de creațiunea literară în serviciul celor mulți.

Această colecție nădăjduim să creeze și scriitori, stârniți de chemarea programului pentru masele cari n'au venit încă în contact cu binefacerile culturii, cu cărțile și puterile ei. Aiurea dintr'o asemenea stimulare a ieșit o Selma Lagerlöff, o Ada Negri, un Petre Roseg-

ger, un Hamsun ori un Neruda. Fără a hotărî o apariție prea periodică, ne vom sili să dăm cel puțin 30 de numere pe an. Cărțile sunt cuprinse în trei mari grupe : Litere, artă, natură și știință. Fiecare grupă coprinde o seamă de colecții.

Dăm mai jos planul publicației.

Gh. D. Mugur și V. Voiculescu

„CARTEA VIETII“

VOR APĂREA :

1. <i>Făt Frumos din lacrimă</i>	M. Eminescu
2. <i>Pildele Mântuitorului</i>	Din sfintele Evanghelii trad.
de Galaction
3. <i>Proverbe</i>	Culegere de Gh. Mugur și
V. Voiculescu
4. <i>Minunile lui Isus</i>	Din sfintele Evanghelii trad.
de Galaction
5. <i>Cântece din popor</i>	Culegere de Ion Pillat
6. <i>Predica de pe munte</i>	Din sfintele Evanghelii trad.
de Galaction
7. <i>Alexandru cel Mare</i>	Cezar Petrescu
8. <i>Sifilisul</i>	Dr. V. Voiculescu
9. <i>Cuiul lui Pepelea</i>	T. Pamfil
10. <i>Dunărea</i>	Em. Bucuța
11. <i>Legile țării</i>	Al. Lascarov Moldovanu
12. <i>Trandafirul</i>	Gh. D. Mugur.
13. <i>Pământul de muncă</i>	E. Petrini
14. <i>Legende</i>	Culegere
15. <i>Tuberculoza</i>	Dr. V. Voiculescu
16. <i>Casa noastră</i>	Romulus Vuia
17. <i>Dobrogea</i>	Ap. D. Culea
18. <i>Biserica și tâlcul slujbei</i>	Pr. Toma Chiricuță
19. <i>Fabule</i>	Culegere
20. <i>Gânduri</i>	N. Iorga
21. <i>Cântece de dor</i>	Culegere
22. <i>Binefacerile tovarășiei</i>	I. Gr. Opreșan
23. <i>Munții noștri</i>	S. Mehedinți
24. <i>Beția</i>	Dr. V. Voiculescu
25. <i>Viața Sfântului Nicolae</i>	Mihail Sadoveanu

C A R T E A V I E Ţ I I
B I B L I O T E C Ă P E N T R U T O T I
 Î N G R I J I T Ă D E
G H. D. M U G U R Ş I V. V O I C U L E S C U

A. L I T E R E

1. *Colecția literară* : basme, legende, snoave, fabule, anecdote, cântece, povestiri, teatru, calendare.
2. *Colecția „Religie și istorie religioasă”* : culegeri din cărțile sacre, biserica și tâlcul slujbei, episoade din istoria creștinismului.
3. *Colecția „Oameni mari”* : Impărați, Regi și Domni, Descoperitori, Inventatori, Legislatori, Artiști, Invățați, Dascăli mari, Figuri bisericesti...
4. *Colecția „Călători și Exploratori”*.
5. *Colecția „Trecutul nostru”* : monografii, episoade, vremuri... Central University Library Cluj
6. *Colecția „Țara noastră”* : regiuni, ape, munți, drumuri, orașe, sate... *Viata de muncă* : cărăuși, pescari, ciobani... ; Fabrici, negoț...
7. *Colecția „Țări și orașe străine”*.
8. *Colecția „Educație cetățenească”* : statul, puterea votului, drepturi, datorii, partide politice, regimuri...
9. *Colecția „Creștere și cultură”* : creșterea celor mici ; cum se cresc copiii în Japonia ; cum petrece poporul în țările de Nord ; Dumineca în țările din Apus...

B. A R T E

10. *Colecția „Arta românească”* : a) . Case, cule, palate vechi, biserici, zugrăveli, icoane, odoare, porți, fântâni, troițe, trăsuri și căruțe ; covoare, cusături, costume, săpături în lemn, zugrăveli pe oale, tronuri, căruțe, ouă, pereți... b) : arhitectură, pictură și sculptură nouă ; arhitecți, pictori, sculptori, muzicanți...

11. Colecția „*Arta lumii*” : Arta la diferite popoare ; stiluri ; mobilă ; costume ; clădiri ; picturi ; sculpturi ; monumente.

C. NATURA - ȘTIINȚA

12. Colecția „*Pământul*” : Marea și Oceanul, lacuri, ghețari, cascade, Nilul, Amazonul, Rinul, pustii, stepe, păduri, munți, vulcani, mine...
13. Colecția „*Cerul*” : Soarele, planetele, stelele, comete, eclipse....
14. Colecția „*Viata*” : a) Omul : origina lui, moarte aparentă, funcțiunile și nevoile lui, hrana, munca și odihna, boalele și îngrijirea lor — boale din mâncare proastă, boale din paraziți, boale de piele, boale molipsitoare, boalele bătrânilor, boalele femeilor măritate, tuberculoza, sifilisul, beția. — Farmacia gospodarului...
b) Din viața celorlalte ființe : animale, păsări, insecte, plante...
15. Colecția „*Din minunile muncii omenești*” : acul și mașina de cusut, războiul de țesut, mașina cu vapor, motorul, vaporul, automobilul, trenul, tunelurile, marile poduri, telegraful, telefonul, telegrafia fără fir, balonul, aeroplanelle, pușca și tunul, ceramica, electricitatea, presa, fotografia, cinematica, microscopul, sticla, hârtia, tiparul....
16. Colecția „*Agricolă și Economică*” : pământul de muncă, îngrășăminte, semințe, sămănături, lucrări după sămănare, altoiri, plante de nutreț, plante industriale, cereale, legume, flori, pomi, industrializare și comercializare.
17. Colecția „*Gospodăria casnică*” : casa și gospodăria ei, cum se gătește, curtea, grădina ; lucrări casnice ; îmbrăcăminte.
18. Colecția „*Satul și Orașul*” : lucrări de înfrumusețare, igienă, alimentare cu apă, industrii insalubre, băi, canalizări, grădini, plantații, monumente ; monografiile...

LEGĂTURILE CULTURALE ALE FUNDAȚIEI
CU ALTE AȘEZĂMINTE

— ȘEZĂTOAREA DE LA TÂNCĂBEȘTI —

În toamna trecută inaugurându-se la Tâncăbești (Jud. Ilfov) așezământul cultural „Ing. Ionel C. Băicoianu“, Fundația a fost reprezentată prin d-nii G. D. Mugur și C. Nedelcu. Ambii misionari au vorbit în numele inițiativelor culturale particulare aducând o bogată experiență la vatra cea nouă ce se sfințea într'ozile de toamnă frumoasă, în prezența celor mai de seamă factori culturali ai Capitalei.

Cum Fundația întreține, în permanență, legăturile sufletești cu așezămintele în care a dus vîodată cuvânt bun, nădejde nouă și îndemn sănătos, a trimis la 15 Ianuarie un alt misionar, în seria conferințelor populare ce se fac regulat în frumoasa cetate de la Tâncăbești.

D-l I. Gr. Opreșan, trimisul Fundației, a văzut cu bucurie că poporul se interesează de șezătorile cu conferințe, sfaturi și petreceri sufletești înțelepte și recreatoare. Peste 1000 de oameni, dintre localnici și din satele megieșe, au venit în acest așezământ să petreacă, altfel decât până acum, două ceasuri. Purtătorul de cuvânt slăvind memoria aceluia ce stă pe frontispiciul așezământului, a arătat golul pe care îl umple o astfel de ctitorie în viața satului matur, pe lângă misiunea școlii primare și de meșteșuguri folositoare copiilor de săteni. Acest așezământ, în ce privește rolul lui extrașcolar, este o vatră de cultură care continuă social, în permanență, învățatură pentru viață. Omul nu va mai fi înghițit de natură, ca până acum, când legătura cu școala eră desființată de îndată ce trecea cineva pragul claselor primare. Dar nu numai pentru știutorii de carte ci și pentru satul care nu s'a bucurat de binefaceriile slovei, așezământul acesta este chemat să-l cheme la o viață sufletească nouă. Altă armă de cucerire a acestui sat matur, cu nevoile și frământările lui, nu cunoaștem de cât petrecerea în care, cu o pagină

de carte, cu un cântec, cu o răsplătire cuvenită a unei fapte bune, — se poate ridica sufletul către omenie. Conferențiarul, pentru a întări nădejdea lucrului bun ce s'a început în acest așezământ, a trecut prin fața ascultătorilor un lung șir de fapte culturale din satele prin care au fost misionarii Fundației în ultimii 5 ani.

Credem că lucrarea de la Tâncăbești va merge progresând, având valoroase elemente culturale în persoana corpului didactic local și a preotului, toți fiind tineri și plini de râvnă. Pe de altă parte creatorul lăcașului, d-l Băicoianu, făcând acest splendid templu de cultură, înțelege să-l animeze cu orice jertfe de timp și de bani.

Sezătoarea dela 15 s'a bucurat de coruri frumos executate de copiii și de flăcăii satului, de citiri alese și bine făcute, de audiție radiofonică și reprezentăție cinematografică.

N O T E

Cărți de membru

S'au tipărit de către Fundație cărți de membru pe 1918. Să se ceară pentru a fi distribuite membrilor Căminului. Pe fiecare carte se inscrie dania anuală a fiecăruia.

Placarde

La Fundație se găsește de vânzare „placarde” cu gânduri alese ale scriitorilor și cugetătorilor noștri. Se trimite prin poștă pachete de câte 10 placarde. Un pachet costă. . . .

Căminul cultural

Cartea de îndrumare „Căminul Cultural” trebuie să se găsească în fiecare așezământ sătesc de cultură populară. El orientează munca. Noi regretăm că cei ce au sarcina răspândirii culturii în mulțime, nu-l urmează întocmai. De aici haosul și agitația fără rod.

Cartea Vieții

Cețiți cu tot interesul planul acestei publicații și introducerea lămuritoare cu privire la carte și la rostul misionarilor culturali pentru răspândirea cărților bune.

Lamura

Accastă revistă a trecut dela 1 Ianuarie sub direcția d-lui Ion Simionescu profesor universitar. Va fi îmbunătățită și ea cuprins și ea lucrare grafică. Pe lângă articole scrise de cei mai buni scriitori și in-

drumători ai noștri, revista va cuprinde în 25 de pagini corp mărit: însemnări culturale, mișcarea culturală din țară și străinătate, mișcarea pedagogică, activitatea culturală la sate, notițe și informații culturale, recenzii de cărți și reviste, bibliotecă. Aceste pagini vor fi scrise de redactorii publicații pe coperta revistei. Revista va fi ilustrată. Anul acesta vor fi date: figuri culturale contemporane.

Abonați revista pentru Cămine. Administrația la Fundație.

Albina

E cea mai veche revistă pentru popor. A întemeiat-o la 1897 Spiru Haret, Azi o editează Fundația, având ca director al ei pe Ap. D. Culea.

Un Cămin care n'a isbutit să o aboneze la 5 săteni măcar în sat, pregetă în acțiunea de răspândire a cărții. Noi îl judecăm de aici mai ales cu această silință de difuziune a cărții.

Catalogul general pentru biblioteci populare

Se trimite gratuit ori cui îl cere. Ne surprinde că nu e cerut de Cămine. Doar Căminul e pentru carte, e al cărții, e realizatorul gândurilor și imperativelor frumoase din carte.

Catalogul cuprinde cărți dela toate editurile.

Deslușiri juridice și consultații medicale

Se dau de către Fundație prin corespondență. Cele juridice de d. Al. Lascarov-Moldovanu, cele medicale de d. Dr. V. Voiculescu. Prețul acestor răspunsuri este: un mandat de 100 lei pe adresa Fundației (str. Latină 10). Această sumă e un abonament la revista „Albina”.

Loteria Fundației

Desfaceți bilete printre săteni. La fiecare bilet, căminul are 10 la sută. Desfăcând biletele ajutați o instituție care are de realizat atâtea.

Comenzi de cărți

Fundația Principele Carol poate procura cărți pentru orice „Cămin” și „Misionar” dar orice comandă mai mică de 300 lei nu poate fi satisfăcută.

Cămine noi

Căminul cultural: comuna Gostavăț Județul Romanai.

Căminul cultural „Bărăitaru” comuna Bărăitaru jud. Prahova.

Căminul cultural „Tovărăștia” comuna Catranic jud. Bălți.

Căminul cultural „Principele Mihai” comuna Corlățel jud. Mehedinți.

Căminul cultural „Mircea Vodă” comuna Mircea Vodă jud. Constanța

Căminul cultural „Biruitoarii Carpaților” comuna Comănești jud. Bacău.

Căminul cultural, comuna Siliștraru jud. Brăila.

Căminul cultural, comuna Reni jud. Cahul.

LABOREMUS

SCRISORI CĂTRE INVĂȚĂTORI

DE GH. D. MUGUR

Prețul 20 lei

Se comandă la Fundația Principele Carol

DE LA CĂMINE

Sfaturile Căminelor Culturale sunt rugate să înainteze de îndată Fundației Culturale Principele Carol o dare de seamă a lucrului pe anul trecut și lista noului comitet; amândouă cu totul trebuitoare pentru bunul mers și control al lucrurilor.

În cursul luni Decembrie a avut loc în orașul Giurgiu, prin îngrijirea societății corale „Lira” o serbare, unde a vorbit, din partea Fundației, d. Tudor Vianu. Aceasta dintr'un șir întreg de șezători, cu rost educativ, pentru care societatea „Lira” merită toată lauda.

Ministerul Sănătății și al Ocrotirilor Sociale a încunoștințat Fundația că, în urma intervenției făgăduite, s'a aprobat căminului „Zorile” din comuna Jado-Storojineț dreptul de a vinde 50.000 cărămizi a 5 lei bucata, pentru ridicarea unui local propriu.

În darea de seamă de lucru, pe anul trecut, a căminului „Lumina Poporului” din comuna Cobăla-Șendrieni județul Dorohoi se arată că biblioteca are 700 de volume, primește mai multe reviste și ziare, are peste 100 cetitori și a încheiat anul cu un câștig de 5012 lei. În plus, căminul a început înjghebarea unui mic muzeu, și a ținut 38 șezători. O muncă vrednică și sânguroasă.

În cursul luni Decembrie, căminul „Cotești”, din Cotești Râmnicu-Sărat, a ținut prima sa șezătoare. A vorbit d. Șt. Saragea, arătând rolul căminelor; deasemeni dd. G. Papazian și Neagu.

Au mai fost coruri și ziceri de versuri.

Adunarea generală a membrilor căminului cultural „Principele Mihai” din Pucioasa jud. Dâmbovița a ales, pentru anul 1928, următorul sfat, compus din: dr. P. Dumitrescu, Colonel Costăchescu, Timotei Dumitrescu, Traian Dobrescu, membrii: D. Dumitrescu, cenzor; Manole Duță, Th. I. Constantinescu, Platon Alex. și P. Drăgănescu, membrii din partea Fundației.

CUMPĂRAȚI

PENTRU A SPRIJINI O MARE INSTITUȚIE DE CULTURĂ
UN BILET DE LOTERIE

LA LOTERIA

FUNDAȚIEI CULTURALE PRINCIPELE CAROL

Autorizată de Onor. Minister de Interne cu No. 8614 A din 13 aprilie 1927
și organizată pentru o bibliotecă publică, galeria de artă, sală de conferințe.

SUNT 61 PREMII IN VALOARE DE 3.350.000

1	premiu de	1.000.000	Lei	1.000.000
2	„ de câte	500.000	„	1.000.000
5	„ „	100.000	„	500.000
8	„ „	50.000	„	400.000
10	„ „	20.000	„	200.000
15	„ „	10.000	„	150.000
20	„ „	5.000	„	100.000

61 premii în valoare de Lei 3.350.000

TRAGEREA LA 13 APRILIE 1928

PREȚUL UNEI SERII DE BILETE *library Cluj*
de 2 LEI: **0 SUTĂ LEI**

FUNDAȚIA CULTURALĂ
PRINCIPELE CAROL

SCUTITĂ DE TIMBRU

prin legea publicată în „Monitorul Oficial”
No. 89/927

STR. LATINA, 10, BUCUREȘTI

Căminului Cultural

comuna

judetul